

سنجش و ارزشیابی

سمیه رزبان
دانشجوی دکترای رشته تکنولوژی آموزشی
یحیی تلخابی
آموزگار و سرگروه آموزشی شهرستان فراهان

سنگ محک‌های نوین

معرفی چند ابزار سنجش در رویکرد تلفیقی

اشاره

معلمان برای خلق تجربه‌های یادگیری ارزشمند و مؤثر باید جعبه ابزاری در اختیار داشته باشند. ضروری است در این جعبه، کلیه ابزاری که می‌توانند فرایند یادگیری را بهینه و باکیفیت‌تر کنند قرار بگیرند تا معلمان متناسب با شرایط کلاس از آن‌ها استفاده کنند. یکی از اجزای این جعبه، ابزار سنجش است، زیرا لازم است معلمان، به‌طور مستمر بر یادگیری دانش‌آموزان نظارت داشته باشند و پیشرفت آن‌ها را ارزیابی کنند. سپس به دانش‌آموزان بازخورد متناسب ارائه دهند و گام بعدی تدریس را بازمینی کنند.

در رویکرد تلفیقی، آموزش‌های چهره‌به‌چهره و برخط با یکدیگر ترکیب شده‌اند. بدین ترتیب امکان تعامل و بازخورد در سطوح بالاتر یادگیری تسهیل می‌شود (گراهام، ۲۰۰۶). اگر معلمان در آموزش تلفیقی به ابزارهای کاربرپسند و استاندارد در زمینه سنجش دسترسی داشته باشند، علاوه بر آنکه می‌توانند سنجش را با سرعت و دقت بالاتری انجام دهند، به یادگیرندگان نیز کمک می‌کنند بتوانند با دریافت بازخوردهای فوری و مؤثر، بر فرایند یادگیری‌شان نظارت کنند. بنابراین، ضروری است ابزارهای منعطف و کاربردی در این زمینه طراحی و به معلمان معرفی شوند. در این مقاله قصد داریم سه ابزار سنجش داخلی را معرفی کنیم.

کلیدواژه‌ها: ابزارهای سنجش، رویکرد تلفیقی، ارزشیابی

۱. سامانه دیجی فرم (digiform.ir)

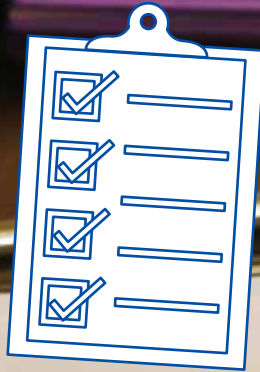
دیجی فرم ابزاری تحت وب برای طراحی انواع سؤالات است. استفاده از این سامانه از طریق دستگاه‌های هوشمند مثل رایانه و تلفن همراه ممکن است. مزیت مهم دیجی فرم، دسترسی آسان و رابط کاربری بسیار ساده آن است. امکانات این سامانه عبارت‌اند از:

- تصحیح برخط آزمون و ارائه کارنامه؛
- امکان ارائه بازخورد عددی یا توصیفی به انتخاب معلم؛
- تعیین زمان و تاریخ برای پاسخگویی به سؤالات و نمایش مدت‌زمان باقی‌مانده به دانش‌آموزان؛
- امکان جلوگیری از شرکت مجدد دانش‌آموزان در آزمون؛
- نمایش برخط و لحظه‌ای عملکرد دانش‌آموزان؛
- ارائه گزارش تحلیلی از عملکرد دانش‌آموز و امکان پرینت گرفتن از آن.

۲. کوئیز ۲۴ (www.quiz24.ir)

کوئیز ۲۴ سامانه‌ای برخط است که خدمات مربوط به برگزاری آزمون و تکالیف را ارائه می‌کند. در این سامانه امکان تعریف انواع سؤالات و پروژه‌ها وجود دارد. برخلاف غالب ابزارهای داخلی که بر آمادگی دانش‌آموزان برای آزمون‌های چهارگزینه‌ای تأکید می‌کنند، این سامانه به امکان اجرای پروژه و تکالیف ذهنی نیز توجه ویژه‌ای

- قابلیت چاپ سؤالات و پاسخنامه توسط معلم و دانش‌آموزان؛
- امکان ثبت کلید آزمون به‌وسیلهٔ اسکنر؛
- قابلیت تعریف بازخورد و ارائهٔ کارنامه.

جمع‌بندی

از آنجا که سنجش از طریق ابزارهای مبتنی بر وب آسان‌تر است، شرایطی را فراهم می‌آورد که به‌دفعات بیشتری پیاده‌سازی شود. در نتیجه، اجرای مکرر سنجش می‌تواند شناخت بیشتری را، هم برای دانش‌آموزان و هم برای معلم ایجاد کند تا بتوانند فرایند یادگیری را به‌تدریج بهبود بخشند و چشم‌انداز واقع‌بینانه‌تری را متصور شوند. از طرف دیگر، از آنجا که ارائهٔ بازخورد در بسترهای تحت وب، فوری و شخصی‌سازی شده است، در بهبود عملکرد تحصیلی یادگیرندگان تأثیر بیشتری خواهد داشت. با توجه به پیامدهای مثبت به‌کارگیری ابزارهای سنجش در رویکرد تلفیقی، امیدواریم شاهد توسعهٔ امکانات این ابزارها باشیم و شرایطی فراهم شود تا این ابزارها در دسترس همهٔ معلمان و دانش‌آموزان قرار گیرند.

دارد. یعنی معلمان می‌توانند در آن پروژه تعریف کنند و دانش‌آموزان انواع فایل‌های خواسته‌شده را تا زمان مقرر در سامانه بارگذاری کنند. سایر قابلیت‌های کوئیز ۲۴ عبارت‌اند از:

- پشتیبانی از انواع سؤالات عینی؛
- امکان تعریف پروژه و دریافت پرونده گزارش کار در قالب‌های گوناگون مثل متن، عکس و ویدئو؛
- امکان استفاده از بانک سؤالات گردآوری‌شده برای دانش‌آموزان (با پرداخت هزینه)؛
- امکان ارائهٔ بازخورد عددی یا توصیفی به انتخاب معلم؛
- صدور کارنامه و ارائهٔ بازخورد فوری پس از هر سؤال؛
- قابلیت افزودن بازخوردهای تشریحی توسط معلم؛
- امکان دریافت پرونده پی‌دی‌اف سؤالات و پرینت‌گرفتن از آن‌ها؛

۳. آزمون ۳۶۰ (www.azmoon360.com)

آزمون ۳۶۰ نیز به‌طور تخصصی در زمینهٔ برگزاری آزمون‌های آنلاین فعالیت می‌کند. نرم‌افزار مدیریت آزمون این مؤسسه بر پردازش ابری مبتنی است. این نرم‌افزار منعطف است و امکان برگزاری آزمون‌های چندگزینه‌ای و تشریحی را دارد. امکانات آزمون ۳۶۰ عبارت‌اند از:

- امکان جابه‌جایی تصادفی ترتیب سؤالات و گزینه‌ها؛
- نمایش زمان باقی‌مانده از آزمون به دانش‌آموز؛
- امکان ثبت‌نام گروهی از طریق پرونده اکسل؛

منبع

Graham, C. R. (2006). Blended learning systems. *The handbook of blended learning: Global perspectives, local designs*, 1, 3-21.

